

Het College voor de Toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden,

Beslissende op het openbaarmakingsverzoek van Pesticide Action Network Europe en Pesticide Action Network Netherlands (hierna: verzoeker) tot openbaarmaking van informatie met betrekking tot de kandidaten voor vervanging en de vergelijkende evaluatie, in het bijzonder de ontwikkeling van de nieuwe *'beleidsregels werkwijze vergelijkende evaluatie gewasbeschermingsmiddelen'* van het College voor de toelating voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden (hierna: Ctgb)

Deze procedure is geregistreerd als JZOPENBAAR 2023-19.

1. Achtergrond

Op 15 december 2023 is het verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo) ontvangen door het Ctgb.

Sinds 1 augustus 2015 zijn de toelatingsautoriteiten in de Europese Unie verplicht om een vergelijkende evaluatie uit te voeren wanneer er een toelating wordt aangevraagd voor een gewasbeschermingsmiddel dat één of meerdere stoffen bevat die in aanmerking komen om te worden vervangen. In de Europese Unie worden werkzame stoffen aangemerkt als kandidaat voor vervanging als ze aan bepaalde gevaarscriteria voldoen. Dergelijke stoffen worden goedgekeurd voor een periode van ten hoogste 7 jaar. Het doel van de vergelijkende evaluatie is om gewasbeschermingsmiddelen op basis van deze stoffen – waar mogelijk – te vervangen door alternatieven die veiliger zijn voor mens, dier en milieu, zoals niet-chemische methoden of middelen die minder of geen risicobeperkende maatregelen vergen.

De Nederlandse uitwerking van de vergelijkende evaluatie bestaat uit twee stappen. In de eerste stap – de landbouwkundige vergelijking – worden de beschikbare alternatieven geïdentificeerd voor het gewasbeschermingsmiddel waarvoor een toelating wordt aangevraagd. Er wordt voor deze alternatieven beoordeeld of ze onder uiteenlopende omstandigheden een goede en praktisch haalbare vervanging zijn. Ook wordt bepaald of de diversiteit van het beschikbare middelen- en maatregelenpakket bij vervanging toereikend zou blijven om het risico op resistentie bij het doelorganisme te minimaliseren. Voor de alternatieven die aan deze voorwaarden voldoen wordt in de tweede stap – de vergelijkende risicobeoordeling – bepaald of één van de alternatieven aanzienlijk veiliger is dan het aangevraagde middel. Als dit het geval is, wordt de aanvraag voor het middel afgewezen omdat het vervangen kan worden door een veiliger alternatief.

In de praktijk is gebleken dat de vergelijkende evaluatie zelden leidt tot afwijzing van een aanvraag voor toelating van een gewasbeschermingsmiddel. Dit geldt zowel voor Nederland als voor de andere EU-lidstaten. In de REFIT evaluatie van Verordening (EG) nr. 1107/2009 is geconcludeerd dat de vergelijkende evaluatie zoals nu vormgegeven niet effectief en efficiënt is. In het rapport wordt

geconcludeerd dat er nog geen enkel middel vervangen is (in 2020) terwijl de uitvoering van de vergelijkende evaluatie wel een aanzienlijk beslag legt op de capaciteit van de toelatingsautoriteiten.

Om de vergelijkende evaluatie in Nederland effectiever en efficiënter te maken heeft het Ctgb een aantal aanpassingen aan de werkwijze gedaan. Deze aanpassingen zijn vastgelegd in een beleidsregel¹. De wijzigingen in de vergelijkende risicobeoordeling zijn in werking getreden per 1 januari 2024. De overige aanpassingen zullen per 1 juli 2024 in werking treden. Voordat het definitieve besluit over de aangepaste werkwijze genomen werd heeft er een brede publieke consultatie plaatsgevonden. Alle commentaren uit deze consultatie en de reactie van het Ctgb daarop zijn samen met de beleidsregel gepubliceerd (zie bijlage 2 bij de beleidsregel). Daarnaast heeft het Ctgb ook een algemene reactie gepubliceerd op de opmerkingen voortkomend uit de publieke consultatie. De beleidsregel is te vinden op de website van het Ctgb en op wetten.overheid.nl.

2. Juridisch kader

Het verzoek valt onder de reikwijdte van de Woo. Voor zover er documenten onder de reikwijdte van de Woo vallen, zijn deze op grond daarvan beoordeeld.

Het juridisch kader is bijgevoegd als bijlage 1.

3. Inventarisatie documenten

Eerst is bepaald welke documenten onder het verzoek vallen. Het gaat daarbij om documenten waarover het Ctgb beschikte op de datum van het verzoek, te weten 15 december 2023. Het verzoek heeft geen betrekking op documenten die na het verzoek zijn vervaardigd.

In eerste instantie zijn 336 documenten aangetroffen. In overleg met verzoeker is deze lijst teruggebracht tot 82 documenten. Deze documenten zijn opgenomen in bijgevoegde inventarislijst (bijlage 2). Tevens is in de inventarislijst opgenomen in hoeverre een beperking ten aanzien van de openbaarmaking van deze documenten op grond van de Woo van toepassing is.

4. Zienswijzen

Bij de openbaarmaking van de documenten zijn belanghebbenden betrokken. De betrokken belanghebbenden zijn gevraagd naar hun zienswijze over de voorgenomen openbaarmaking van de gevraagde informatie. Deze zienswijzen heeft het Ctgb meegewogen in de besluitvorming.

5. Besluit

Het Ctgb besluit om de gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de motivering van dit besluit wordt verwezen naar punt 6.

Geheel openbaar

Het Ctgb besluit om 3 documenten in zijn geheel openbaar te maken.

Openbaar met uitzondering van persoonsgegevens

Het Ctgb besluit 56 documenten openbaar te maken, nadat de daarin vermelde persoonsgegevens zijn weggelakt, met uitzondering van die delen die buiten de reikwijdte van dit verzoek vallen. Op de

¹ wetten.nl - [Regeling - Beleidsregel werkwijze vergelijkende evaluatie gewasbeschermingsmiddelen - BWBR0049107 \(overheid.nl\)](http://Regeling%20-%20Beleidsregel%20werkwijze%20vergelijkende%20evaluatie%20gewasbeschermingsmiddelen%20-%20BWBR0049107%20(overheid.nl))

inventarislijst staat bij deze documenten aangegeven dat de uitzonderingsgrond uit artikel 5.1, lid 2, sub e van de Woo van toepassing is.

Gedeeltelijk openbaar

Het Ctgb besluit met betrekking tot 20 documenten een deel van de gevraagde informatie niet openbaar te maken. Op de inventarislijst staat bij deze documenten aangegeven welke uitzonderingsgrond van de Woo van toepassing is.

Ten slotte is van 3 documenten bepaald dat deze geheel buiten reikwijdte van het verzoek vallen of dat het dubbelingen betreft. Deze documenten worden dan ook niet openbaar gemaakt.

6. Overwegingen

Op grond van artikel 4.1, zevende lid van de Woo wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 5.1 en 5.2 van de Woo. Artikel 2.5 van de Woo bepaalt dat het uitgangspunt is dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken.

Het Ctgb weegt alle aangevoerde en bij het Ctgb bekende belangen af tegen het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking zoals neergelegd in artikel 2.5 van de Woo, tenzij er sprake is van een absolute weigeringsgrond. Daarbij gaat het Ctgb uit van het uitgangspunt dat openbaarmaking van de informatie de regel is en dat het Ctgb uitsluitend in bepaalde, welomschreven gevallen een verzoek op informatie kan weigeren. Redenen voor weigering worden door het Ctgb restrictief geïnterpreteerd, waarbij het algemeen belang dat is gediend met openbaarmaking, wordt afgewogen tegen het specifieke belang, dat is gediend met de weigering om de informatie openbaar te maken. Het is uiteindelijk aan het Ctgb om te beslissen of deze informatie openbaar wordt gemaakt.

Milieu-informatie

Het Ctgb stelt vast dat de informatie waarvoor openbaarmaking is verzocht binnen de definitie van milieu-informatie valt, zoals die wordt gegeven in artikel 2.1 van de Woo juncto artikel 19.1 van de Wet milieubeheer. Het Ctgb is van oordeel dat de aangetroffen documenten niet vallen onder emissiegegevens aangezien de informatie geen betrekking heeft op de samenstelling van middelen of andere gegevens die inzicht kunnen geven over de emissie van stoffen naar het milieu.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, lid 2, sub e van de Woo maakt het Ctgb geen informatie openbaar als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat hierbij om gegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon, zoals namen, e-mail-adressen, telefoonnummers en functienamen.

Voor zover het persoonsgegevens van ambtenaren betreft is het volgende van belang. Wanneer het gaat om het beroepshalve functioneren van ambtenaren, kan er slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

Echter, blijft verstrekking van persoonsgegevens van ambtenaren op grond van artikel 5.1, lid 2, sub e van de Woo achterwege, indien de betreffende ambtenaar niet wegens zijn of haar functie in de openbaarheid treedt.²

Openbaarmaking van persoonsgegevens op grond van de Woo voor eenieder en voor altijd, raakt aan de persoonlijke levenssfeer. Het Ctgb is van oordeel dat ten aanzien van de documenten het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Concurrentiegevoelige bedrijfsgegevens

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder f van de Woo blijft verstrekking van concurrentiegevoelige informatie achterwege indien dit zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Dit is het geval indien de informatie niet in vertrouwen aan de overheid is medegedeeld maar wel inzicht geeft in concurrentiegevoelige informatie.

In een aantal van de documenten die onder dit besluit vallen wordt een bepaald gewasbeschermingsmiddel genoemd dat als een testcase is gebruikt in een hypothetische toetsing van de nieuwe werkwijze met betrekking tot de vergelijkende evaluatie. Het Ctgb heeft besloten deze middelnaam niet openbaar te maken vanwege het concurrentiegevoelige karakter van deze informatie.

7. Wijze van openbaarmaking

De documenten worden onverwijld openbaar gemaakt. Het Ctgb publiceert dit besluit en de bij dit besluit openbaar gemaakte documenten op de website van het Ctgb in geanonimiseerde vorm.

8. Bezwaarmogelijkheid

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan gelet op artikel 4 van Bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7:1, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen bij: het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb), Postbus 8030, 6710 AA, EDE.

Het college heeft de mogelijkheid van het elektronisch indienen van een bezwaarschrift opengesteld. Bezwaar kan per mail worden ingediend bij post@ctgb.nl.

Ede, 3 april 2024

Het College voor de toelating van
gewasbeschermingsmiddelen
en biociden,
voor deze:
de voorzitter

5.1.2.e

Drs. R.J.T. van Lint

² ABRvS 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:321.